

Kultūros ir meno projektų bei procesų stebėsenos ir analizės modeliavimo sistema

Šokio sritis

Ekspertinio vertinimo santrauka

Ši santrauka yra tyrimo *Stebėsenos, analizės ir modeliavimo sistemos kokybinių rodiklių nustatymas*. Šokio sritis, vykdomo siekiant sukurti Kultūros ir meno projektų ir procesų stebėsenos ir analizės modeliavimo sistemą (SAMS), dalis.

Parengė Šiuolaikinio šokio asociacija, atstovaujama Linos Puodžiukaitės-Lanauskienės ir Giedrės Jankauskienės; Ingrida Gerbutavičiūtė; Audronis Imbrasas

Santrauka parengta vykdant projektą „Kultūrinės plėtros projektų ir procesų valdymo, stebėsenos ir analizės sistemos sukūrimas ir išbandymas“.

Projektas bendrai finansuojamas iš Europos socialinio fondo lėšų (Projekto Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0033).

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Lietuvos kultūros tarybai priklauso autorių turtinės teisės atgaminti bet kokia forma ar būdu, išleisti ir viešai skelbti (visą ar dalimis), įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais, tyrimą ir visas pateiktas rekomendacijas. Šios informacijos naudojimas galimas mokslo ir nekomerciniais tikslais, nurodant cituojamą šaltinį.

Autorių išreikštas požiūris nebūtinai sutampa su Lietuvos kultūros tarybos.

I. Šokio srities apibrėžimas

Šokio sritis apima šokio meną ir jo veiklas (produktus ir paslaugas), šokio meno lauko raidą, taip pat sąlyčio taškus tarp šokio meno ir kitų profesionaliojo meno sričių bei sąlyčio taškus su kitomis sritimis – švietimu, socialine aplinka, sveikatos apsauga, ekonomika, politika ir kt. Kūrybos plotmėje šokio sritis nuolat permašto ir kvestionuoja pati save, nepasiduoda apibendrinimams, jos kūryboje dažnai naudojama kitų meno sričių estetiinė raiška (audiovizualinės technologijos, vizualieji menai, vaizduojamasis menas, architektūra, muzika, cirkas ir kt.), neretai tarp jų ištrinant aiškias ribas.

Tai lemia, kodėl beveik visuose nagrinėtuose užsienio šalių dokumentuose, kur kalbama apie šokio/meno sritį, šokio srities apibrėžimas, kurį prašoma pateikti techninėje specifikacijoje, nėra formuluojamas. Šio darbo autoriai **siūlo šokio srities apibrėžimą palikti atvirą**, o kai reikalinga nubrėžti šokio projektų ar srities ribas, siūlome vadovautis šokio srities veiklų grupėmis ir tuo, ar šokio menas ir (arba) jo apraiškos yra projekto dalis, ir taip pat pasitelkti ekspertų nuomonę. Jei šokio srities apibrėžimas vis dėlto yra būtinas tam tikriems dokumentams parengti, siūlome formuluoti vieningus kultūros ir meno sričių apibrėžimus, jų struktūrą pritaikant prie dokumento tikslų, o skirtingas meno sritis atskirti tik apibrėžiamą sritį apibūdinančiu žodžiu (teatras, šokis, muzika, cirkas ir t. t.). Esant poreikiui, galima įtraukti **profesionaliojo šokio meno** apibrėžimą, tačiau, atsižvelgiant į menų dinamiškumą ir pirmiau aptartas aplinkybes, tai yra nerekomenduotina.

Profesionaliojo šokio meno apibrėžimas. Šokio menas – tai scenos meno sričiai priklausanti meno šaka, kurios pagrindinė priemonė (didžioji darbinės medžiagos dalis) yra žmonių ir (ar) objektų judesiai laike ir erdvėje. Pagrindiniai šokio meno bruožai galėtų būti šie (sąrašas nėra baigtinis):

- aukšto meistriškumo ir meninio lygio šokio kūryba, kurios dalis (arba visi) kūrėjai ir (arba) atlikėjai yra šokio srities profesionalai,
- judesio ar judesių junginių kaip pagrindinės raiškos priemonės naudojimas,
- jausmo ar tam tikros situacijos, abstrakčios minties ar idėjos raiška, tam tikro siužeto ar turinio vaizdavimas ar apipavidalinimas judesiu,
- konceptualioji choreografija,
- santykis su muzika, garsu ir (ar) ritmu,
- ryšys tarp atlikėjo ir žiūrovo, kai kūrinys ar vyksmas išbaigiamas jį žiūrinčio stebėtojo suvokimo momentu (angl. *immediate perception*),
- gebėjimas sukurti erdvę kinestetinėms, somatinėms ir estetinėms patirtims,
- gebėjimas šokio raiška atliepti aktualius socialinius, ekonominius ir politinius veiksmus, aktyvinti kritinę sąmonę, skatinti ir palaikyti kultūros ekonomikos augimą,
- ir kiti.

II. Šokio srities veiklų, produktų ir paslaugų sąrašas

Aiškliai atskirti veiklas vieną nuo kitos – teoriškai įmanomas, tačiau praktiškai sunkiai įgyvendinamas uždavinys, nes meno srityje įvairios veiklos dažnai yra glaudžiai susijusios tarpusavyje, o įvairius produktus ir paslaugas galima priskirti ir vienai, ir kitai veiklai atsižvelgiant į konkretaus produkto ar paslaugos turinį. Produkto ir paslaugos priskyrimą tai ar kitai kategorijai veikia ir kontekstas, filosofinė laikysena, idėjinės išvalgos. Pvz., sukurtą šokio spektaklį galime laikyti ir produktu (ekonominiais terminais kalbant, spektaklį kaip meno produktą galime eksportuoti į užsienį), ir paslauga (spektaklis visuomenės atžvilgiu yra paslauga, t. y. šokio teatrai teikia paslaugą žiūrovams – galimybę „vartoti“ meninį turinį).

Čia pateikiami du skirtingais principais sudaryti šokio srities veiklų, produktų ir paslaugų sąrašų variantai. Pirmasis nurodo pagrindines šokio srities veiklų grupes, o antrasis skirsto veiklas pagal šios srities profesijų veiklų pobūdį.

Šokio srities veiklų sąrašas I

- Profesionaliojo šokio meno kūryba ir prodiusavimas
- Sklaida ir tvarumas
- Tinklaveika ir mobilumas
- Atstovavimas
- Edukacija
- Socialinė ir bendruomeninė veikla
- Mokslinė, mokslinė-mėninė ir kritinė refleksinė veikla
- Informacijos kaupimas (archyvavimas, dokumentavimas) ir sklaida
- Leidyba
- Srities tvarumas, stebėseną, gerinimas ir vystymas

Toliau pateiktas paslaugų ir produktų sąrašas nėra baigtinis, šokio sritis yra labai plati ir nuolat besikeičianti, todėl svarbu palikti erdvės naujoms sąvokoms, apibrėžimams ir galimybėms. Produktai ir paslaugos sugrupuoti pagal pirmiau išvardytas veiklų grupes, tačiau atkreipiame dėmesį, kad dalis paslaugų ir produktų gali būti priskiriami kelioms veiklų grupėms (pvz., šokio spektaklis galėtų būti tiek grupėje „profesionaliojo šokio meno kūryba ir prodiusavimas“, tiek „socialinė ir bendruomeninė veikla“).

Produktai ir paslaugos I

Profesionaliojo šokio meno kūryba ir prodiusavimas:

- šokio spektaklių, šokio performansų, šokio instaliacijų ir (ar) jo dalių ir kt. kūrimas įvairaus amžiaus grupėms,
- šokio videomenas (šokio filmų kūryba, meninis ar dokumentinis filmas ir kt.),
- šokio teatro ar trupės repertuaras,
- meninis tyrimas ir meninio tyrimo medžiaga,
- sukurtas ir (ar) atliktas vaidmuo,
- kūrybinės ir (ar) tyriminės šokio rezidencijos Lietuvoje ir užsienyje,
- ir kt.

Sklaida ir tvarumas:

- įvairaus pobūdžio renginiai: šokio festivaliai, (tyrinėjimo, kūrybinės) platformos, kūrybiniai projektai ar jų serijos, pristatymai, parodos, instaliacijos ir kt.,
- šokio spektaklių sklaida šalies miestuose, regionuose ir užsienyje,
- profesionaliojo šokio meno tvarumo užtikrinimas strateginiuose kultūros politikos dokumentuose,
- ir kt.

Tinklaveika ir mobilumas:

- šokio kūrėjų ir jų darbų, festivalių ir platformų reprezentacija ir bendradarbiavimo galimybių plėtra užsienio festivaliuose, mugėse, konferencijose ir pan.,
- šokio srities profesionalų judumas,
- ir kt.

Atstovavimas:

- šokio lauko interesų atstovavimas valdžios institucijose, formuojant kultūros politiką,
- šokio lauko atstovavimas profesinės veiklos, darbo teisėje, ekonominėje ir socialinėje teisėje,
- tarpininkavimas,
- delegavimas,
- klasterizacija,
- ir kt.

Edukacija:

- kūrybinės, edukacinės, tyriminės dirbtuvės ir (ar) projektai Lietuvoje ir užsienyje,
- edukacinės šokio rezidencijos Lietuvoje ir užsienyje,
- stažuotės,
- kvalifikacijos tobulinimo kursai,
- mokymo ir studijų programos: mokymosi metodika (šokio programų aprašai, šokio dėstymo metodikos ir kt.), išleisti vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga,
- ir kt.

Socialinė ir bendruomeninė veikla:

- bendruomeniški kūrybiniai, edukaciniai ir socialiniai projektai,
- šokio judesio terapijos veiklos: ligų prevencijos ir sveikatingumo programos, šokio judesio terapijos taikymas psichikos sveikatos, reabilitacijos, sveikatos priežiūros, slaugos ir kt. centruose,
- ir kt.

Mokslinė, mokslinė-meninė ir kritinė refleksinė veikla:

- meniniai, analitiniai, filosofiniai, žurnalistiniai, choreografiniai, socialinių ir švietimo mokslų, medicinos ir kt. teoriniai šokio srities tyrimai,
- seminarai, forumai, konferencijos, plenariniai posėdžiai, diskusijos, pranešimai,
- meniniai, analitiniai, filosofiniai, žurnalistiniai, kritiniai refleksiniai straipsniai, interviu,
- apybraižos,
- ir kt.

Informacijos kaupimas (archyvavimas, dokumentavimas) ir sklaida:

- vaizdo įrašai (interviu, laida, diskusija, temos, aktualijų pristatymas ir kt.),
- garso įrašai (interviu, diskusija, pokalbis, temos, aktualijų pristatymas ir kt.),
- šokio medžiagos rinkimas, sisteminimas ir analizė,
- archyvavimas,
- ir kt.

Leidyba:

- leidiniai,
- TV, radijo ir skaitmeninės laidos,
- nufilmuoti šokio spektakliai ir (ar) kitos šokio veiklos,
- įvairaus pobūdžio leidiniai, pristatantys festivalį, projektą, spektaklį, įvairias inovacijas bei iniciatyvas ir kt.,
- įvairaus pobūdžio straipsniai apie šokį ir jų rinkiniai,
- studijos,
- monografijos,
- moksliniai darbai,
- knygos,
- skaitmeninio formato leidiniai (DVD, USB ir kt. laikmenos), jų tiražavimas,
- ir kt.

Srities tvarumas, stebėseną, gerinimas ir vystymas:

- ekspertinis, konsultacinis ir (ar) ekspertų darbo grupių darbas vertinant paraiškas, kuriant sričiai aktualias paslaugas ir produktus, atliekant tyrimus, formuojant srities politiką ir kt.,
- tyrimas ir (ar) šokio lauko analizė,
- šokio srities profesionalų socialinė ir sveikatos apsauga,
- persikvalifikavimo galimybės,
- šokio medicina (prevencinė ir palaikomoji sveikatos priežiūra, išskirtinai šokėjams skirta šokio medicinos kryptis),
- lobizmas,
- ir kt.

kt.

Atsižvelgiant į tai, kad atskiri ekspertai pateikė skirtingus sprendimus, kaip galima bandyti grupuoti šokio srities veiklas, pateikiame dar vieną galimą veiklų skirstymo variantą.

Šokio srities veiklų sąrašas II

Šokio meno kūrėjo (atlikėjo) ir (ar) jų grupės veiklos:

- kūrybinis/meninis tyrimas – sumanytos kūrinio temos ar idėjos (klasikiniame balete – spektaklio istorinio konteksto ir ankstesnių choreografinių redakcijų) tyrimas, pasitelkiant patirtį bei teorines žinias;
- individualus pasirengimas vaidmeniui (variacijai, epizodui) atlikti; scenarijui, libretui, dramaturgijai; choreografijai; kostiumams; šviesoms; scenografijai; muzikai, garsui; vaizdo projekcijoms ir kitoms sudedamosioms spektaklio dalims sukurti;
- dramaturgijos (libreto, scenarijaus, naratyvo, pjesės ar jos inscenizacijos), neverbalinio siužeto, literatūros kūrinio kaip šokio kūrinio pagrindo sukūrimas ar pritaikymas, skirtas pastatymui scenoje;
- kūrinio (spektaklio) choreografijos kūrimas arba režisavimas – įvairių šokio meno raiškos priemonių (šokimo, vaidybos, dramaturgijos, kostiumų, šviesų, scenografijos, muzikos ar garso, vaizdo projekcijų ir kt.) sujungimas į meninę visumą, siekiant išreikšti meninę ar ideologinę kūrinio idėją arba idėjų visumą;
- vaidmens (variacijos, epizodo) sukūrimas, pasitelkiant judesio ir kitas psichofizines priemones;
- kostiumų sukūrimas, spektaklio veikiančių asmenų aprangos pritaikymas spektaklio meninei idėjai;
- spektaklio šviesų sukūrimas – spektaklio apipavidalinimas šviesos įrangos priemonėmis siekiant meninės idėjos įgyvendinimo;
- scenografijos ir (ar) rekvizito sukūrimas – pasirinktos erdvės vizualiosios pusės pritaikymas meninei spektaklio idėjai;
- spektaklio muzikos arba garso sukūrimas – spektaklio garsinis apipavidalinimas, siekiant meninės idėjos įgyvendinimo;
- spektaklio vaizdo projekcijų sukūrimas – spektaklio apipavidalinimas vaizdinėmis arba vaizdinės grafikos priemonėmis, siekiant meninės idėjos įgyvendinimo;
- (naujo) kūrinio (spektaklio) repeticijos – solinis ar grupinis spektaklio dalyvio(-ų), techninio ir kūrybinio personalo, pasirengimas (naujam) kūriniiui (spektakliui) arba jo pakartotiniam rodymui repertuare;
- viešas rodymas (atlikimas) – kūrinio (spektaklio) rodymas dalyvaujant vienam ar daugiau šokėjų (atlikėjų) ir aptarnaujančiam personalui, pasitelkiant vieno scenos meno raiškos priemones arba tam tikrą jų kompleksą;
- šokio meno atlikėjo profesinės formos palaikymas – kasdienės, periodiškai rengiamos pratybos, trenavai;
- šokio meno kūrėjo (atlikėjo, choreografo, repetitoriaus ar pan.) profesinės kvalifikacijos tobulinimas – profesinių įgūdžių, reikalingų scenos kūrybinei veiklai, palaikymas ir tobulinimas.

Profesionalaus repetitoriaus veiklos:

- vadovavimas kasdienėms, periodiškoms tam tikros šokėjų grupės pratyboms, trenavims;
- naujo kūrinio (spektaklio) rengimo ar atskirų jų segmentų (variacijų, epizodų) repeticijos, asistavimas kūrinio choreografiui ar režisieriui;
- sukurtojo kūrinio (spektaklio) kartojimo (atkūrimo) skirtingų dalių, epizodų, repeticijų plano jo pakartotiniam rodymui repertuare ar sklaidoje sudarymas;
- sukurtojo kūrinio (spektaklio) kartojimo (atkūrimo) repeticijos jo kartotiniam rodymui repertuare ar sklaidoje.

Profesionalaus šokio užrašymo ir atkūrimo specialisto veiklos:

- sukurto šokio kūrinio (spektaklio) užrašymas pagal tam tikrą sistemą (geriausiai žinomas – Rudolfo von Labano ir Rudolfo Benesho);
- anksčiau sukurto šokio kūrinio (spektaklio) atkūrinėjimas pagal išsaugotus ar išlikusius originalaus kūrinio sukūrimo duomenis, atliekamas remiantis šokio užrašymu ir (arba) vaizdo įrašu, ir (arba) išlikusiais piešiniais ar nuotraukomis, ir (arba) pirmųjų kūrinio atlikėjų atmintimi.

Profesionalaus šokio vadybininko veiklos:

- institucijos ar neformalios grupės, veikiančios šokio ir su ja susijusioje srityje, bendroji vadyba;
- su kūrybinėmis šokio meno veiklomis susijusių paraiškų ar prašymų suteikti finansavimą rengimas;
- projektų ar programų sąmatų rengimas, sudarymas ir jų priežiūra;
- su kūrybinėmis šokio meno veiklomis susijusių sutarčių rengimas, sudarymas ir atsakomybė už jas;
- šokio trupės ar kitokios su šokiu susijusios organizacijos, kūrybinės grupės ar festivalio programos rengimas ar sudarymas, repertuaro planavimas – konceptuali numatomų statyti ar pristatyti kūrinių (spektaklių) ir kitų veiklų visuma;
- vykdomų kūrybinių šokio meno projektų vadyba ir priežiūra;
- kūrinių (spektaklio) repetavimo ir viešo rodymo bendrasis koordinavimas;
- sklaidos vadyba – kūrinių (spektaklių) rodymas išvykose Lietuvoje arba užsienio šalyse;
- kompleksinio šokio renginio (festivalio, teminio ciklo ar pan.) organizavimas;
- šokio projektų ataskaitų rengimas ir teikimas;
- edukacinės veiklos organizavimas – ugdymo veiklos, kuriose naudojamas ar pasitelkiamas šokio meno turinys ir (arba) raiškos priemonės;
- šokio meno projektų viešųjų ryšių ir rinkodaros vadyba.

Profesionalaus šokio kūrinio (spektaklio) techniko (šviesų, garso arba scenos) veiklos:

- techninė pagalba choreografui, režisieriui, vadybininkui, šviesų arba scenografijos dailininkui, garso, muzikos arba videokūrinio autoriui rengiant naują kūrinį (spektaklį) ar jų visumą (festivalį, tematinį ciklą ar pan.), planuojant jų apipavidalinimą ir technines sąlygas;
- kūrinio (spektaklio) arba jų visumos techninių sąlygų ir specifikacijų išpildymas rodymo, pristatymo ar sklaidos metu.

Profesionalaus režisieriaus padėjėjo (paprastai ši profesija naudojama tik didesniuose teatruose arba didesnio formato, kai reikia koordinuoti keleto skirtingų meninių ir scenos tarnybų veiksmus, kūrinuose), veiklos:

- naujo kūrinio (spektaklio) rengimo repeticijų darbo organizavimas, asistavimas kūrinio choreografui ar režisieriui;
- viešo rodymo (atlikimo) parengimas ir koordinavimas, užtikrinant savalaikius ir profesionalius visų tarnybų veiksmus kūrinio (spektaklio) tinkamam atlikimui.

Profesionalaus šokio kūrinio (spektaklio) kostiumų meistro (paprastai ši profesija naudojama tik didesniuose teatruose arba didesnio formato kūrinuose, spektakliuose, kai reikia koordinuoti didelio kostiumų kiekio parengimą, tinkamą ir savalaikį pateikimą atlikėjams, koregavimą ar keitimą rodymo metu bei jų tinkamą išvalymą ir sutvarkymą po ar tarp rodymų) veiklos:

- techninė pagalba kostiumų dailininkui, choreografui, režisieriui, vadybininkui, rengiant naują kūrinį (spektaklį) ar jų visumą (festivalį, tematinį ciklą ar pan.);
- tinkamo kostiumų parengimo ir pateikimo kūrinio (spektaklio) rodymui užtikrinimas bei savalaikis jų pateikimas atlikėjams greta pasirodymo erdvės;
- kostiumų išvalymo ir sutvarkymo po ar tarp rodymų užtikrinimas.

Grimo ir (arba) šukuosenos meistro (paprastai ši profesija naudojama tik didesniuose teatruose arba didesnio formato kūrinuose, spektakliuose, kai reikia koordinuoti didelio atlikėjų kiekio nuėmimą ir sušukavimą, tinkamą ir savalaikį grimo bei šukuosenų koregavimą ar keitimą rodymo metu) veiklos:

- techninė pagalba kostiumų dailininkui, choreografui, režisieriui, vadybininkui, rengiant naują kūrinį (spektaklį) ar jų visumą (festivalį, tematinį ciklą ar pan.);
- tinkamo grimo, kaukių ir šukuosenų (perukų) parengimo ir pateikimo kūrinio (spektaklio) rodymui užtikrinimas bei savalaikis pritaikymas atlikėjams prieš kūrinio (spektaklio) rodymą ir paties rodymo metu greta pasirodymo erdvės;
- kaukių ir šukuosenų (perukų) išvalymo ir sutvarkymo po ar tarp rodymų užtikrinimas.

Profesionalaus šokio srities vertintojo veiklos:

- medžiagos rinkimas, tyrimas, susijęs su šokio sritimi, žanru ar vertintinu kūrinio (spektakliu) arba jų serija (festivalio programa ar pan.);
- kūrybinio ar mokslo veikalo, recenzijos, straipsnio, interviu ar kitokio teksto rašymas, susijęs su šokio sritimi, žanru, konkrečiu kūrinio (spektakliu), festivaliu ar jų įvertinimu;
- interaktyvus dalyvavimas viešuosiuose renginiuose, susijusiuose su šokio sritimi, jos populiarinimu bei refleksija;
- profesinės kvalifikacijos tobulinimas – profesinių įgūdžių bei žinių, reikalingų šokio meno analizei ar refleksijai, tobulinimas.

Produktai ir paslaugos II

Pirminiai:

- *Šokio kūrinys* – spektaklis, miniatiūra ar kito žanro kūrinys ir jo sukūrimą apimantis procesas
- *Šokio ugdymo veikla* – meistriškumo, kvalifikacijos tobulinimo kursai, kūrybinės dirbtuvės, laboratorijos, seminarai ir panašios šokio ugdymo ar ugdymo šokiu veiklos
- *Šokio projektų ar renginių ciklas* – festivalis, sezonas, pristatymų serija ar pan.
- *Šokio dokumentavimas, vertinimas ir leidyba* – šokio kūrinų ar procesų dokumentavimo, paveldo išsaugojimo; analitinio ir kritinio vertinimo; šokio leidinių rengimo ir leidybos veiklos
- *Šokio vadyba* – vadybos, finansų paieškos ir sąskaitybos, projektų vykdymo, viešinimo, tarptautinė tinklaveikos ir panašios veiklos, kuriomis organizuojamas srities darbas
- *Šokio rezidencijos* – šiuolaikinė tarptautiškai nusistovėjusi profesinės veiklos forma, labiausiai susijusi su naujų kūrinų inicijavimu, repetavimo ar profesinių mainų su kitos šalies ar vietovės bendruomene veiklomis

Antriniai:

- *Šokio kūrinio (spektaklio) dramaturgija* – libretas, scenarijus, pjesė, inscenizacija, kitoks kūrybinis tekstas, kuriuo remiantis kuriama choreografija, bendras spektaklio vaizdas
- *Šokio kūrinio (spektaklio) choreografija arba režisūra* – kūrinio šokio ir vaidybos priemonių visuma, kurią paprastai (bet ne visada) kuria choreografas arba režisierius
- *Vaidmuo* – arba epizodas, variacija – šokio kūrinio individualus segmentas, kurį kuria ir atlieka šokėjas (atlikėjas)
- *Šokio kūrinio (spektaklio) repeticija* – individualių arba grupinių užsiėmimų, kurių metu kuriami ir kartojami kūrinio epizodai ar jų grupės, visuma

- *Šokio kūrinio (spektaklio) šviesos* – kūrinio meninio apšvietimo visuma
- *Šokio kūrinio (spektaklio) scenografija* – kūrinio erdvės meninio apipavidalinimo visuma
- *Šokio kūrinio (spektaklio) garsas* – 1) muzikos kūrinys, kurio pagrindu sukurtas šokio kūrinys; 2) kūrinio muzikinio arba garsinio apipavidalinimo visuma
- *Šokio kūrinio (spektaklio) garso atlikimas* – 1) kūrinio muzikos arba garsinio apipavidalinimo gyvas atlikimas rodymo metu; 2) kūrinio muzikos arba garsinio apipavidalinimo gyvas atlikimas įrašo ar fonogramos, skirtų kūriniui rodyti, metu
- *Šokio kūrinio (spektaklio) vaizdo projekcijos* – vaizdo ar projekcijų visuma, skirti kūriniui rodyti, jo meninei idėjai apipavidalinti
- *Šokio kūrinio (spektaklio) kostiumai* – specialiai atlikėjų apranga (ir avalynė), su kuria jie atlieka kūrinį
- *Šokio kūrinio (spektaklio) grimas ir (arba) šukuosenos* – specialus atlikėjų grimas arba šukuosenos (perukai), skirti kūrinio meninei idėjai apipavidalinti
- *Šokio kūrinio (spektaklio) įrašas* – skaitmeninis arba audiovizualinis kūrinio įrašas, skirtas jo sklaidai arba dokumentavimui, atminties išsaugojimui
- *Šokio užrašymas* – kūrinyje naudojamų judesių ir jų junginių užrašymo sistema, naudojama sukurtajai choreografijai išsaugoti
- *Šokio rekonstravimas* – kūrinio atkūrimas pagal išsaugotus arba išlikusius originalaus kūrinio sukūrimo duomenis, atliekamas remiantis šokio užrašymu ir (arba) vaizdo įrašu, ir (arba) išlikusiais piešiniais ar nuotraukomis, ir (arba) pirmųjų kūrinio atlikėjų atmintimi
- *Šokio pratybos ir trenavai* – kasdieniai arba tam tikru ritmiškumu pasikartojantys šokio technikų užsiėmimai, kurių tikslas yra išlaikyti fizinę atlikėjų formą, judesių ir jų kombinacijų atlikimo įgūdžius
- *Šokio kūrybinės dirbtuvės* – meistriškumo, kvalifikacijos tobulinimo kursai, kūrybinės dirbtuvės, laboratorijos, seminarai ir pan. renginiai, skirti profesiniams įgūdžiams tobulinti
- *Šokio rezidencijos* – šiuolaikinė tarptautiškai nusistovėjusi profesinės veiklos forma, labiausiai susijusi su naujų kūrybinių inicijavimo, repetavimo ar profesinių mainų su kitos šalies ar vietovės bendruomene veiklomis
- *Šokio stažuotės* – profesinė išvyka, paprastai – ilgalaikė, į kitos šalies ar vietovės šokio organizaciją, skirta kūrybinei ar profesinei patirčiai perimti
- *Šokio konferencijos* – renginiai, kuriuose kartu susirinkę skirtingų institucijų atstovai keičiasi teorinėmis arba praktinėmis profesinėmis žiniomis
- *Straipsniai, analitiniai arba moksliniai tekstai apie šokį* – viešai, masinėje arba siauroje profesinėje žiniasklaidoje ar viešuose informacijos šaltiniuose skelbiami profesionalūs tekstai įvairiomis šokio srities temomis

- *Humanitariniai tyrimai apie šokį* – šokio srities problemų ir reiškinių moksliniai tyrimai
- *Leidiniai apie šokį* – specializuoti šokio srities arba jai skirti leidiniai
- *Paskaitos apie šokį* – specializuotos paskaitos apie šokį, įvairias jo disciplinas ir su juo susijusias temas
- *Informacija apie šokį* – informacijos apie šokio sritį kaupimas, apdorojimas ir sklaida, šokio duomenų bei informacijos bazių tvarkymas
- *Šokio sklaida* – šokio kūrybinių ar projektų sklaida, pristatymai kitose šalies vietovėse arba užsienyje
- *Tarptautinė šokio tinklaveika* – profesinių kontaktų su partneriais ar kolegomis kitose šalyse mezgimas ir palaikymas, tarptautinių partnerystės ir bendradarbiavimo veiklų vystymas
- *Šokio vadyba* – srities profesionalios organizacijos ar institucijos (šokio namų, centro, teatro ar pan.) arba trumpalaikio šokio projekto bendroji vadyba, apimanti ir finansų paiešką, sąskaitybą, veiklų viešinimą, projektų vykdymą ir pan.
- *Šokio terapija* – šokio ir judesių priemonėmis vykdomos terapijos, t. y. sveikatos gerinimo ar susirgimų prevencijos veiklos

III. Šokio srities raidos apibrėžimas

Šokio srities raida – tai laipsniškas šokio meno kitimas estetiniu lygmeniu ir jo veiklų, produktų bei paslaugų plėtra ekonominiu, socialiniu, politiniu ir kt. lygmeniu.

Raidą identifikuojantys reiškiniai: veiklų įvairovė, naujų pastatymų skaičius ir stilistinė įvairovė, kūrėjų ir institucijų kiekis ir įvairovė, skirtingų kartų menininkų kūrybos puoselėjimas, auditorijos kiekis ir pasitenkinimas, sklaidos mastai ir teritorinis paplitimas, gastrolės užsienyje, tarptautiniai renginiai Lietuvoje, apdovanojimų skaičius, egzistuojanti/aktyvi kritinė, analitinė, mokslinė srities veikla, srities žinomumas/įvaizdis visuomenėje, finansavimo priemonės, srities egzistavimas kultūros politikos dokumentuose, tinkamos infrastruktūros egzistavimas, tinkamos sąlygos srities dalyvių profesionalumui puoselėti ir vystyti. Taip pat ir šokio menininkų dalyvavimas kituose įrankiuose: menas žmogui gerovei, menas sveikatai, kūrybinės partnerystės, socialinės įtraukties projektai.

IV. Šokio srities projekto apibrėžimas

Šokio srities projektas gali apimti bet kurią vieną, keletą ar keliolika veiklų, produktų ar paslaugų (nurodytų šio tyrimo aprašymuose), bet kokią jų jungtį ar kombinaciją. Paprastai šokio srities projekto pagrindinė naudojama raiškos priemonė būna ta ar kita šokio rūšis, žanras, technika ar jų dermė. Šokis gali būti ir šios srities projekto, kuriame kitų sričių raiškos priemonėmis, tema, turinys, turinio dalis arba ašis. Dalis šokio srities projektų būna glaudžiai susiję su teatro ir (ar) muzikos sritimis, tačiau gali būti ir jungčių su dailės, kino, cirko, literatūros ir kt. sritimis.

Šokio srities projektai savo forma yra tapatūs kitiems kultūros ir meno sričių, ypač – scenos menų, projektams, todėl toliau pateiktas bendrasis Lietuvos kultūros tarybos sričių projektų apibrėžimas yra priimtinas.

Projektas – laike apibrėžta kryptingos veiklos priemonių visuma, kurios tikslas – suteikti kultūros paslaugą arba sukurti kultūros produktą, skirtą visuomenės kultūriniam, meniniam ir šviečiamiesiems poreikiams bei kūrėjo kūrybinėms iniciatyvoms įgyvendinti.

Šokio projektus iš kitų galima išskirti remiantis šiais bruožais:

- 1) projekte dalyvauja profesionalūs šokio menininkai, šokio meno vertintojai, kritikai, ekspertai ir kiti su profesionaliuoju šokio menu susijusių profesijų atstovai;
- 2) projekto veiklos yra priskirtinos šokio srities veikloms.

Probleminiai projektų priskyrimo šokio sričiai aspektai:

- 1) projektai, kurių veiklos ar dalyviai balansuoja tarp profesionaliojo ir mėgėjų šokio;
- 2) tarpšritiniai arba tarpdisciplininiai projektai, savo veiklomis ar sukuriama rezultatais balansuojantys tarp kelių meno sričių (šokio filmai, šokio performansai ir kt.);
- 3) scenos meno projektai, kurie pagal savo turinį ar rezultatą gali būti priskirti šokio, teatro, cirko ar muzikos sritims.

Teminėms arba tikslinėms programoms priskiriamų projektų apibrėžimą būtų galima pildyti specifiskesniais tikslais, atliepančiais programos tikslus bei dalyvius (adresatus) (pvz., meno sveikatai projektų apibrėžimas galėtų apimti sveikatinimo tikslus bei apibrėžti dalyvius: profesionalus menininkas, pacientas (dalyvis) ir sveikatos priežiūros įstaiga) arba veiklos formas (pvz., tarptautinių festivalių finansavimo programoje).

V. Šokio srities raidos kokybės vertinimo kriterijai

Siekdami parengti šokio srities plėtros stebėsenos kriterijus, peržiūrėjome teisės aktuose, rekomendacijose bei galimybių studijose aprašytus vertinimo principus, kriterijus ir rekomendacijas, susijusias su kultūros srities stebėseną. Absoliuti dauguma peržiūrėtų šaltinių kultūros stebėseną sieja su valstybinių įstaigų veiklos stebėseną, todėl nėra lengvai pritaikoma visos meno srities stebėsenai, o ypač šokio srities stebėsenai, kurią daugiausia sudaro nevalstybinis sektorius. Norint visapusiškai įvertinti srities plėtrą, būtina apžvelgti visus srities dėmenis ir skirtingus visos srities segmentus (pvz., valstybinius ir nevalstybinius teatrus) įvertinti pagal tuos pačius kriterijus, rodiklius ir statistikos pūvius. Taip pat pastebėjome, jog kriterijų ir rodiklių sąvokos vartojamos nenuosekliai, skirtinguose dokumentuose jos vartojamos kaip sinonimai.

Atkreiptinas dėmesys, kad tiek vadybinėje literatūroje, tiek išnagrinėtuose dokumentuose akcentuojamas kriterijų ir rodiklių suderinimas su įstaigai ar veiklai keliamais strateginiais tikslais. Lietuvoje nėra parengta šokio srities plėtros strategija, kol kas nenustatytas šokio srities vaidmuo įgyvendinant strateginius kultūros politikos tikslus. Tai būtų logiškas pradinis etapas, prieš imantis nustatyti srities plėtros stebėsenos kriterijus. Srities tyrimas ir jo pagrindu suformuluota strategija leistų tiksliau parinkti tinkamiausius ir informatyviausius kriterijus ir jų rodiklius. Iki šiol Lietuvoje nėra atliktas nė vienas išsamus šokio srities tyrimas, nėra tokio tyrimo pagrindu parengtų srities plėtros stebėsenos kriterijų, todėl rengdami šokio srities plėtros kriterijus, ėjome dviem kryptimis: kultūros politikos strategijos apžvalga ir šokio srities problematikos bei vystymosi kryptių analize. Lentelėje pateikiamas išplėstinis kriterijų ir rodiklių sąrašas. Vykdamas nuosekliai ir sistemingą stebėseną, rekomenduotina išsirinkti svarbiausius kriterijus ir (ar) jų rodiklius bei nustatyti jų tyrimo periodiškumą.

Šio darbo rėmuose nagrinėdami srities plėtros stebėseną, kriterijus suprantame kaip srities situaciją ir plėtrą apibūdinančias charakteristikas, o rodiklius – kaip kriterijų matavimo rodiklius, detalizavimą. Kadangi srities plėtra yra tęstinis procesas, kriterijų ir rodiklių laikas nesiskiria, parengėme vieną lentelę, apibūdinančią srities raidos kriterijus ir juos detalizuojančius rodiklius.

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas	
Su kultūros politikos kontekstais susiję kriterijai ir rodikliai	1.	Šokio srities atstovavimas formuojant ir įgyvendinant kultūros politiką	Ar šokio sritis minima, išskiriama kultūros politikos dokumentuose, ar egzistuoja specifiniai šokio srities poreikius atliepiantys kultūros politikos dokumentai	Kokybinis
			Šokio srities ekspertų dalyvavimas kultūros ir meno ekspertų komisijose, tarybose ir kitose kultūros politikos formavime ir (ar) įgyvendinime dalyvaujančiose institucijose	Kokybinis/santykinis
	2.	Šokio srities tyrimų ir stebėsenos efektyvumas	Atliekamų skirtingos apimties šokio srities tyrimų bei stebėsenos sistemingumas	Kokybinis
			Tyrimų apimtis ir skirtingų aspektų padengimas (dalyviui, srities veiklos, finansavimas, aktualiausias srities problemos bei jų priežastys ir kt.)	Kokybinis
			Tyrimų ir stebėsenos rezultatų prieinamumas, viešinimas ir sklaida (tyrimai yra lengvai prieinami ir pasiekiami, naujai atlikti tyrimai paviešinami ir pristatomi visuomenei)	Kokybinis
			Tyrimų bei stebėsenos rekomendacijų įgyvendinimas	Kokybinis/santykinis
Su šokio srities finansavimu susiję kriterijai ir rodikliai	3.	Šokio srities finansavimo apimtis, jos pokytis, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis	Bendra šokio sričiai skiriama valstybės ir savivaldybių finansavimo suma, jos santykis su kitiems scenos menams skiriama suma, metinis pokytis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Finansavimo priemonės ir jų prieinamumas (fondai, programos, jų prieinamumas – kas gali kreiptis ir kokie apribojimai taikomi, ar yra veiklų (dalyvių), kurie patenka į finansavimo priemonių spragas)	Kokybinis
			Valstybės biudžeto dotacijos šokio teatrams ir trupėms, suma, metinis pokytis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Savivaldybių biudžeto dotacijos savivaldybių šokio teatrams ir trupėms, suma, metinis pokytis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Kultūros ministerijos administruojamos finansavimo programos, taikytinos šokio srities įstaigoms, suma, metinis pokytis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Lietuvos kultūros tarybos projektinis finansavimas „Šokio sritis“ – suma, jos metinis pokytis, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Šokio srities finansuotų paraiškų skaičius kituose šaltiniuose bei programose (Lietuvos kultūros tarybos kitos programos, ministerijų ŠMM, URM, VRM, SADM, SAM ir kt.), suma, metinis pokytis. Santykis su kitų kultūros ir meno sričių paraiškėmis	Kiekybinis (sk./Eur/proc.)
			Ne tik šokio srities veikla užsiimančių įstaigų gaunamo finansavimo dalis, skiriama šokio srities veikloms (scenos menų inkubatoriai, menų rezidencijos ir pan.)	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Lietuvos kultūros tarybos skiriamos stipendijos šokio menininkams: suma, metinis pokytis, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Regioninių kultūros tarybų šokio srities projektų finansavimas: suma, metinis pokytis, santykis su poreikiu, santykis su kitų kultūros ir meno sričių finansavimu	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Savivaldybių kultūros projektų finansavimo programose finansuoti šokio projektai: suma, metinis pokytis, santykis su poreikiu, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis,	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Privačių finansavimo šaltinių pritraukimas (gauta parama pinigais, gauta parama paslaugomis ir turtu, jos pokytis)	Kiekybinis (Eur/proc.)
			Tarptautinių bei užsienio šalių finansavimo pritraukimas (skiriamos finansinės paramos suma)	Kiekybinis (Eur/proc.)

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas
Su šokio srities finansavimu susiję kriterijai ir rodikliai	4. Šokio srities dalyvių finansavimo tvarumas	Šokio srities finansavimo pasiskirstymas pagal dalyvių tipą (valstybiniai, savivaldybių, nepriklausomi teatrai, individualūs kūrėjai, informacijos centrai, kūrybos agentūros ir prodiusuojančios organizacijos, inkubatoriai, rezidencijos)	Kokybinis, santykinis
		Skirtingos trukmės finansavimo pakopų sistema (1, 2, 3, 5 metai ir t. t.) – siekiant užtikrinti organizacijų veiklos tęstinumą ir įgalinti veiklos planavimą	Kokybinis
		Nevalstybinių šokio įstaigų veiklos kaštų (administracinių išlaidų) finansavimo mechanizmai – programų skaičius, skiriama suma, skiriamos sumos pokytis, santykis su poreikiu	Kokybinis/Kiekybinis (Eur/proc.)
		Lietuvos kultūros tarybos projektinis finansavimas „Šokio sritis“ – santykis su poreikiu (siūlome vertinti atsižvelgiant į finansuotinas paraiškas – surinkusias minimalų slenkstinių balą); finansuotų projektų finansavimo procentas (įvertinant biudžeto pagrįstumą)	Santykinis
		Šokio srities finansavimas per kitas Lietuvos kultūros tarybos finansavimo programas (paraiškų skaičius, finansuotų paraiškų skaičius, skirta suma, jos pokytis)	Kiekybinis (sk./Eur/proc.)
		Nepriklausomų šokio kūrėjų veiklos finansavimo priemonės (stipendijų rūšys, santykis su poreikiu, trukmė, kitos finansavimo galimybės)	Kokybinis/Kiekybinis (Eur/proc.)
		Šokio srities dalyvių uždirbamos lėšos (pajamos už bilietus, už suteiktas paslaugas, už gastroles užsienyje): sumos, metinis pokytis	Kiekybinis (Eur/proc.)
5. Šokio srities veiklų finansavimo tvarumas (pagrindinis dėmesys kūrybai ir sklaidai)		Šokio srities finansavimo pasiskirstymas pagal veiklos tipus: nauji kūriniai, kūrybos sklaida, gastroles užsienyje, informacijos apie Lietuvos šokį rinkimas ir platinimas, tarptautiniai festivaliai, užsienio trupių pristatymas, edukaciniai renginiai ir kt.)	Kokybinis/kiekybinis (proc.)
		Šokio srityje ir kitose programose pateiktų paraiškų skaičius, patenkintų paraiškų skaičius, jų pokytis	Kiekybinis (sk./proc.)
		Naujų šokio kūrinių finansavimas: skiriamos sumos, jų santykis su prašoma suma	Kiekybinis (Eur/proc.)
		Nenaujų šokio kūrinių sklaidos ir pasiekiamumo finansavimas: skiriamos sumos iš skirtingų finansavimo šaltinių (Lietuvos kultūros taryba, regioninės kultūros tarybos, savivaldybės), santykis su poreikiu	Kiekybinis (Eur/proc.)
		Meninių tyrimų, eksperimentinės kūrybos ir nepriklausomų menininkų kūrybos finansavimo priemonės bei skiriamos sumos	Kokybinis/kiekybinis (Eur)
Su šokio srities dalyviais susiję kriterijai ir rodikliai	6. Šokio kūryba užsiimančių dalyvių įvairovė	Dalyvių skaičius ir pasiskirstymas pagal įstaigos steigėjus ar dalininkus ir finansavimo struktūrą: valstybiniai teatrai, savivaldybių teatrai, nevalstybiniai teatrai ir trupės, nepriklausomi kūrėjai	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Šokio srities dalyvių regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Skirtingų šokio žanrų ir estetinių krypčių atstovavimas dalyvių struktūroje (baletas, šiuolaikinis šokis, modernusis šokis, urbanistinis šokis, vertikalusis šokis, eksperimentinė kūryba ir kt.)	Kiekybinis (sk.)/kokybinis

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas
Su šokio srities dalyviais susiję kriterijai ir rodikliai	7. Šokio srities kūrėjų socialinės padėties ir profesinės veiklos tvarumas	Pagal darbo sutartis dirbančių šokėjų ir choreografų skaičius, jo santykis su šokio srities meno kūrėjų skaičiumi	Kiekybinis (sk./proc.)
		Šokėjų darbo užmokestis, jo santykis su šalies vidutiniu darbo užmokesčiu bei kultūros srities darbuotojų vidutiniu darbo užmokesčiu	Kiekybinis (Eur/proc.)
		Laisvai samdomų kūrėjų ir atlikėjų vidutinės mėnesinės pajamos, jų santykis su šalies vidutiniu darbo užmokesčiu bei kultūros srities darbuotojų vidutiniu darbo užmokesčiu	Kiekybinis (Eur/proc.)
		Bendrųjų socialinių garantijų prieinamumas (sveikatos paslaugos, socialinis draudimas, pensijų draudimas)	Kokybinis
		Papildomų socialinių garantijų, teikiamų meno kūrėjams prieinamumas (egzistuojančios priemonės ir kiek jomis naudojasi šokio srities kūrėjai, pvz., kūrybinių prastovų išmokos, šokio srities kūrėjų gauta suma per metus, jos metinis pokytis)	Kokybinis/Kiekybinis (sk./Eur/proc.)
		Papildomų socialinių garantijų, susijusių su šokėjo profesijos specifika, taikymas ir prieinamumas (prevencinė ir palaikomoji sveikatos priežiūra, išskirtinai šokėjams skirta šokio medicinos kryptis, pagalba persikvalifikuojant ir kt.)	Kokybinis
		Lietuvos šokio lauko patrauklumas (kiek šokėjų išvažiuoja dirbti užsienyje ir dėl kokių priežasčių; kiek užsienyje baigusių studijas grįžta (pageidautų grįžti) į Lietuvą; kiek į Lietuvą pritraukiama šokio menininkų iš užsienio)	Kokybinis
Aktyvių šokio menininkų demografinė sudėtis	Kiekybinis (sk./proc.)		
8. Šokio srities profesionalumo lygis ir jo augimas	Profesionalius šokio menininkus ruošiančių švietimo programų skaičius Lietuvoje ir jų kokybė; absolventų skaičius	Kokybinis/kiekybinis (sk.)	
	Lietuvos aukštųjų mokyklų programų, ruošiančių šokio judesio terapeutus, skaičius, populiarumas, kokybė; absolventų skaičius	Kokybinis/kiekybinis (sk.)	
	Šokio ekspertų bei pripažintų šokio menininkų nuomonė apie Lietuvoje paruošiamą šokio menininkų lygį	Kokybinis	
	Šokio kūrėjams teikiami valstybiniai kultūros ir meno srities apdovanojimai bei premijos (apdovanojimų skaičius ir jų reikšmingumas)	Kokybinis/kiekybinis (sk.)	
	Lietuvos šokėjų konkurencingumas tarptautinėje rinkoje (kiek Lietuvos šokėjų įstoja į prestižines šokio mokyklas užsienyje; šoka aukšto lygio užsienio trupėse)	Kokybinis/kiekybinis (sk.)	
	Kvalifikacijos tobulinimo renginių tipas (teoriniai, praktiniai, kūrybiniai renginiai) ir skaičius per metus; kviestinių dėstytojų skaičius; renginių dalyvių skaičius	Kiekybinis (sk./proc.)	
	Skiriamų edukacinių ir mobilumo stipendijų suma per metus; jos santykis su poreikiu; paraiškas teikiančių menininkų skaičius	Kokybinis	
Profesinės formos palaikymo veikla ir jos prieinamumas	Kokybinis		
9. Ne kūrybine šokio srities veikla užsiimančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos tvarumas	Šokio srityje veikiančių ne kūrybinių fizinių ir juridinių asmenų skaičius ir veiklos profilis (ar atliepiamas visas šokio srities plėtrai reikalingų veiklų poreikis)	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
	Šokio srityje pagal darbo sutartis dirbančių ne kūrybinių profesijų asmenų skaičius, jo santykis su šokio srities meno kūrėjų skaičiumi	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
	Įstaigų, kaupiančių ir skleidžiančių informaciją apie Lietuvos šokį, skaičius ir veiklos aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
	Įstaigų, organizuojančių šokio renginius ir festivalius, skaičius, regioninė aprėptis ir veiklos efektyvumas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
	Organizacijų, atstovaujančių šokio srities kūrėjų interesams, skaičius ir veiklos aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
	Rezidencijų, kūrybinių inkubatorių, šokį prodiusuojančių įstaigų ir vadybininkų skaičius, veiklos aprėptis ir prieinamumas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis	

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas
Su šokio srities kūryba ir jos sklaida susiję kriterijai ir rodikliai	10. Šokio kūrybos kiekybė, kokybė ir įvairovė	Naujų kūrinių kiekis, jų kokybė ir estetinė plėtra (pagal ekspertų atsiliepimus, apžvalgas bei apdovanojimų skaičių)	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Naujų šokio kūrinių pasiskirstymas pagal žanrą ar estetinę kryptį (klasikinis baletas, šiuolaikinis baletas, modernus šokis, šiuolaikinis šokis, urbanistinis šokis, eksperimentinis šokis, vertikalusis šokis, tarpsritiniai projektai, naujų formų kūriniai ir kt.)	Kiekybinis (sk.)
		Naujų šokio kūrinių pasiskirstymas pagal kūrinio formatą (atlikėjų skaičius, scenos ar auditorijos dydis, įvietinti ar viešosioms erdvėms skirti kūriniai, skaitmeninėmis priemonėmis skleidžiami kūriniai ir kt.)	Kiekybinis (sk.)
		Naujų šokio kūrinių pasiskirstymas pagal kūrėjų profilį (debiutuojantys menininkai, jaunieji menininkai, pripažinti menininkai, vyresnės kartos menininkai)	Kiekybinis (sk.)
		Naujų šokio kūrinių skaičius, sukurtas bendradarbiaujant su užsienio scenos meno organizacijomis, užsienio kūrėjais, užsienyje dirbančiais lietuvių kūrėjais ir kt., taip pat Lietuvoje veikiančioms nacionalinėms bei valstybinėms kultūros ir meno įstaigoms bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis	Kiekybinis (sk.)
		Nominacijų, apdovanojimų ir premijų skaičius	Kiekybinis (sk.)
11. Kūrinio tęstinumo ir prieinamumo užtikrinimas		Surengtų šokio spektaklių parodymų skaičius Lietuvoje, regioninė aprėptis, kūrinių, prieinamų elektroninėje erdvėje, skaičius	Kiekybinis (sk.)
		Surengtų šokio spektaklių parodymų pasiskirstymas pagal tikslinę auditoriją	Kiekybinis (sk.)
		Kūrinių, įtrauktų į Kultūros paso paslaugų rinkinį, skaičius	Kiekybinis (sk.)
		Nacionalinių sklaidos programų ar tinklo egzistavimas ir veiklos efektyvumas	Kokybinis
12. Materialinės sąlygos šokio kūrybai ir jos sklaidai		Šokio kūrėjams fiziškai ir finansiškai prieinamos repeticijų erdvės Lietuvos miestuose, kuriuose nuolatinę veiklą vykdo šokio srities profesionalai	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Šokio kūrėjams tinkamos rezidencijos Lietuvoje ir jų prieinamumas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Šokiui pristatyti tinkamų scenų skaičius (surengtų šokio spektaklių gastrolių vietų skaičius, jų regioninis pasiskirstymas)	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
13. Lietuvos šokio kūrybos sklaida užsienyje		Pasirodymų, projektų, kūrybinių dirbtuvių užsienyje skaičius, metinis pokytis, geografija	Kiekybinis (sk./proc.)
		Lietuvių šokio kūrybos pristatymas, kūrybinių dirbtuvių vedimas prestižiniuose užsienio festivaliuose, scenose, gauti apdovanojimai	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Užsienyje kuriančių lietuvių šokio menininkų skaičius, veiklos ypatybės (dirba trupėse, laisvai samdomi atlikėjai, savo veiklą plėtojantys choreografai ir pan.)	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Lietuvos kultūros ir meno pristatymo užsienyje finansavimas (Lietuvos kultūros tarybai pateiktų ir finansuotų šokio paraiškų skaičius, finansavimo intensyvumas, kiti finansavimo šaltiniai)	Kiekybinis (sk./Eur/proc.)
		Lietuvos šokio sklaidą užsienyje kryptingai organizuojančių ir įgyvendinančių organizacijų (kompleksiškai pristatančių daugiau negu vieną teatrą ar kūrėją) skaičius ir veiklos efektyvumas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Lietuvos šokio pristatymas tarptautinėse šokio ar scenos menų mugėse, konferencijose ir pan., Lietuvos šokio platformų ir vitrinų organizavimas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
14. Tarptautinės rinkos plėtra		Užsienio festivalių organizatorių vizitai į Lietuvą: atvykusių specialistų skaičius, pristatytų teatrų ar kūrėjų skaičius per metus	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Lietuvos kultūros atašė įtraukimas į Lietuvos šokio sklaidą užsienyje ir jų veiklos efektyvumas	Kokybinis
		Narysčių tarptautiniuose tinkluose skaičius, dalyvavimo juose aktyvumas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Per metus surengtų tarptautinių šokį pristatančių ar šokio festivalių ir užsienio trupių gastrolių skaičius, surengtų spektaklių parodymų skaičius, regioninė aprėptis, šokio žanrų bei estetinių kryptų padengimas, žiūrovų skaičius	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
15. Tarptautinių renginių Lietuvoje kiekybė, kokybė ir įvairovė		Šokio srities ekspertų nuomonė apie Lietuvoje rengiamuose tarptautiniuose festivaliuose ir užsienio trupių gastrolių Lietuvoje pristatytos kūrybos kokybę ir įvairovę	Kokybinis

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas
Su visuomenės edukacija ir auditorijos plėtra susiję kriterijai ir rodikliai	16. Auditorijos sudėtis ir plėtra	Šokio spektaklių žiūrovų skaičius per metus, jo pokytis, sudėtis pagal tikslines amžiaus kategorijas (vaikai, paaugliai, suaugusieji), regioninis pasiskirstymas	Kiekybinis (sk./proc.)/ kokybinis
		Šokio renginių vidutinis salių užimtumo procentas, jo pokytis	Kiekybinis (proc.)
		Lietuvių autorių šokio kūrinių, prieinamų elektroninėje erdvėje, virtualių peržiūrų skaičius	Kiekybinis (sk.)
		Šokio spektaklių žiūrovų profiliai (amžius, gyvenamoji vieta, socialinė padėtis ir pan.)	Kiekybinis (sk./proc.)
		Šokio spektaklių žiūrovų pasitenkinimas (kaip dažnai lankosi, kaip vertina kokybę, ar žada lankytis, ar rekomenduotų kitiems)	Kokybinis
		Šokio kūryboje dalyvaujančių ir ją vartojančių Lietuvos gyventojų skaičius ir jo pokytis, (pagal Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis tyrimą)	Kiekybinis (sk./proc.)
17. Šokio edukacinių projektų kiekis, kokybė ir prieinamumas	Edukacinių projektų skaičius, pobūdis (praktinis ir teorinis), temos ir regioninė aprėptis	Edukacinių renginių poreikis (pagal apklausas) ir juose dalyvaujančių asmenų skaičius, jo pokytis, demografija	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Edukacinių renginių kokybė: renginių organizatorių ir vykdytojų kompetencija, temų aktualumas vietiniame ir globaliame kontekste, renginių formos bei metodikos originalumas, dalyvių pasitenkinimas	Kokybinis
		Edukacinių renginių kokybė: renginių organizatorių ir vykdytojų kompetencija, temų aktualumas vietiniame ir globaliame kontekste, renginių formos bei metodikos originalumas	Kokybinis
18. Vaikų ir mokinių edukacija	Vykdomų šokio edukacijos veiklų bendrojo lavinimo mokyklose ir neformaliojo ugdymo įstaigose kiekis ir regioninė aprėptis	Mokinių, dalyvaujančių edukacijų veikloje skaičius (kitų meno sričių atžvilgiu mokyklos, miesto, rajono, šalies mastu)	Kiekybinis (sk./proc.)
		Vykdomų šokio edukacijos veiklų bendrojo lavinimo mokyklose ir neformaliojo ugdymo įstaigose kokybė: renginių organizatorių ir vykdytojų kompetencija, temų aktualumas vietiniame ir globaliame kontekste, renginių formos bei metodikos originalumas	Kokybinis
		Mokinių, dalyvaujančių edukacijų veikloje, pasitenkinimas, susidomėjimas šokio sritimi	Kokybinis
		Edukacinių renginių vaikams ir jaunimui, kuriuos organizuoja šokio srities kūrėjai (trupės, teatrai, individualūs menininkai), kiekis, kokybė, regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Mokinių, laikusių menų (šokio) brandos egzaminą, skaičius ir regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		19. Šokio projektai meno žmogaus gerovei ir sveikatai srityje, šokio judesio terapija	Meno žmogaus gerovei programoje vykdomų šokio projektų ir veiklų skaičius, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis, regioninė aprėptis, prieinamumas skirtingoms demografinėms grupėms bei tęstinumas
Programų kuratorių ir jose dalyvaujančių menininkų kompetencijų ugdymo renginių skaičius Lietuvoje bei dalyvavimas stažuotėse užsienyje	Kiekybinis (sk.)		
Šokio judesio terapeutų Lietuvoje skaičius, veiklų įvairovė ir aktyvumas, regioninė aprėptis, kokybė, dalyvių pasitenkinimas	Kiekybinis (sk.)/kokybinis		
Rengiamų projektų skaičius, santykis su kitomis kultūros ir meno sritimis, regioninė aprėptis, tęstinumas	Kiekybinis (sk./proc.)		
20. Įtraukties ir bendruomenių meno projektai	Projektų kokybė: renginių organizatorių ir vykdytojų kompetencija, temų aktualumas vietiniame ir globaliame kontekste, renginių formos bei metodikos originalumas, renginių turinio ir jų formų prieinamumas, atitiktis bendruomenių ir (ar) socialinių atskirties grupių poreikiams, dalyvių pasitenkinimas	Bendrų mėgėjų ir profesionaliojo šokio atstovų projektų ir veiklų skaičius, tęstinumas (suteikiant galimybes ugdyti kūrybines kompetencijas), regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Bendrų mėgėjų ir profesionaliojo šokio atstovų projektų ir veiklų skaičius, tęstinumas (suteikiant galimybes ugdyti kūrybines kompetencijas), regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
		Bendrų mėgėjų ir profesionaliojo šokio atstovų projektų ir veiklų skaičius, tęstinumas (suteikiant galimybes ugdyti kūrybines kompetencijas), regioninė aprėptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijų apibūdinantys rodikliai	Matavimo vienetas	
Susijusios su šokio srities tiriamąja veikla	21. Informacijos apie Lietuvos šokį kaupimas ir sklaida	Naujų šokio kūrinių vaizdo įrašų kaupimas (kiek sukurta ir kiek jų užfiksuota)	Kiekybinis (sk./proc.)	
		Duomenų bazių apie šokio srities kūrėjus kiekis, pobūdis, išsamumas, savalaikis atnaujinimas, prieinamumas	Kokybinis	
		Duomenų bazių virtualių lankytojų skaičius, jo pokytis	Kiekybinis (sk./proc.)	
	22. Aktyvi šokio kritikų ir teoretikų veikla	Šokio srities mokslinė veikla	Šokio kritikų ir teoretikų (arba apie šokio sritį rašančiųjų) skaičius	Kiekybinis (sk.)
			Kritinių straipsnių apie šokį skaičius (palyginti su kitomis scenos meno sritimis; palyginti su kasmet išleidžiamų premjerų, rodomų spektaklių skaičiumi, lyginant skirtingus šokio stilius, renginio formatus ir regioninę aprėptį)	Kiekybinis (sk./proc.)
			Kultūrinių leidinių, publikuojančių kritinius straipsnius apie šokį (internete ir spaudoje) skaičius, regioninis išsidėstymas, kryptis	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
			Šokio kritikų veiklos tvarumas (įdarbinimas, atlygiai už straipsnius)	Kokybinis
			Lietuvos aukštųjų mokyklų programų, ruošiančių šokio kritikus, skaičius, populiarumas, kokybė; absolventų skaičius	Kiekybinis (sk.)/kokybinis
			Kvalifikacijos kėlimo galimybės (programos, finansuojančios kritikų seminarus ir stažuotes, organizuojamų šokio kritikos mokymų ir seminarų skaičius, su šokio kritika susiję projektai, skatinantys kvalifikacijos tobulinimą, ir kt.)	Kokybinis
	23. Šokio srities mokslinė veikla	Šokio srities mokslinė veikla	Asmenų, užsiimančių šokio srities moksline veikla, skaičius ir demografija	Kiekybinis (sk.)
			Atliekamų mokslinių ir (ar) mokslinių-meninių tyrimų ir išleistų mokslinių publikacijų skaičius, santykis su kitų meno sričių publikacijomis	Kiekybinis (sk./proc.)
			Mokslinių konferencijų, mokymų, diskusijų, forumų skaičius (miesto, rajono, apskrities, šalies, tarptautiniu lygmeniu)	Kiekybinis (sk.)
Šokio srities menininkų įsitraukimas į mokslinę veiklą: kiek aktyviai joje dalyvauja, kiek turi daktaro, profesoriaus vardus ir kt. (palyginti su kitomis meno sritimis)			Kiekybinis (sk.)/kokybinis	
Aktyvus dalyvavimas tarptautinėje mokslinėje veikloje (dalyvavimas tarptautinėse konferencijose, pranešimų skaitymas, publikavimas tarptautiniuose žurnaluose ir kt.)			Kokybinis	
Programų ir darbo vietų skaičius šokio mokslinei veiklai vykdyti švietimo ir mokslo institucijose			Kiekybinis (sk.)	
Šokio ugdymo metodikų skaičius ir kokybė (profesionalumas, temų aprėptis, aktualumas, savalaikis atnaujinimas)			Kiekybinis (sk.)/kokybinis	

VI. Šokio srities projekto kokybės vertinimo kriterijai

Šioje ataskaitoje pateikiame tik projektų, priskiriamų šokio sričiai, kaip apibrėžiama Lietuvos kultūros tarybos kultūros ir meno sričių finansavimo programos rėmuose, vertinimo kriterijus ir įvykdymo rezultatų rodiklius.

Projekto kriterijai skirti projekto kokybei vertinti prieš jį įgyvendinant, o rodikliai – projekto tikslų įgyvendinimui kokybiškai ir kiekybiškai matuoti.

Projektų vertinimo kriterijai neturi būti specifiški, ribojantys projektų spektrą ar privileijuojantys tam tikras veiklas, taip pat bendrose kultūros ir meno sričių programose neturėtų būti išskiriami papildomi prioritetai, tikslinių veiklų finansavimui turėtų būti skirtos atskiros programos.

Manome, jog projektų vertinimo sėkmę apibrėžia trys vienodai svarbios sudedamosios dalys:

1. Projektų vertinimo kriterijai – turėtų būti pritaikomi plačiausiam įmanomų veiklų ir projektų spektrui, nediskriminuojantys kūrėjų, organizacijų ar veiklų jokių pagrindų bei sudarantys prielaidas atskirti **gerą projektą nuo geros paraiškos**.
2. Ekspertų kompetencija ir srities kontekstų išmanymas yra bene svarbiausias projektų vertinimo aspektas. Svarbu ne tik pasirinkti tinkamus ekspertus, bet ir kartu suteikti galimybę susipažinti su srities ir vertinimo kontekstais, srities plėtos tikslais, stebėsenos rezultatais bei rekomendacijomis. Taip pat svarstyti, kiek galima būtų sričių ekspertus įtraukti į srities stebėsenos vykdymą, taip pat rengti bendro pobūdžio ekspertinės kvalifikacijos tobulinimo renginius, diskusijas, konferencijas.
3. Paraiškų svarstymo procesas. Rekomenduojame diskutuojant su ekspertais nustatyti optimalų paraiškų svarstymo ir sprendimų priėmimo procesą, ypač sprendžiant situacijas, kai finansuotinių paraiškų (surinkusių slenkstinį vertinimo balą) poreikis viršija finansavimo galimybes. Apsvarstyti galimybes ekspertų diskusijoms, papildomų klausimų pareiškėjams uždavimą, susitikimus su pareiškėjais (angl. *pitch session*), galimybę ekspertams matyti pareiškėjo anksčiau teiktas paraiškas, įvykdytų projektų ataskaitas ir pan.

Atsižvelgdami į tarptautinę vertinimo praktiką, siūlytume projekto vertinimo kriterijus ir jų aprašus sujungti, paliekant tris pagrindines vertinimo kryptis:

- projekto meninę vertę, jo aktualumą, inovatyvumą, originalumą bei svarbą kultūros ar meno srities raidai;
- projekto dalyvių profesionalumą;
- projekto sąmatos pagrįstumą, tikslingumą ir projekto vadybą.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad, vertinant projekto kokybę ir aktualumą, projektas **neprivalo atitikti visų apraše nurodytų kriterijaus sudedamųjų dalių**, nes, ypač siekiant šokio srities tvarumo, sričiai pateikiami projektai gali turėti visiškai priešingus tikslus (projektų finansavimu turi būti siekiama skatinti inovatyvumą ir užtikrinti jau esamų kokybiškų veiklų tęstinumą; meninio tyrimo projektas orientuotas į individualius ieškojimus, o naujo šokio spektaklio pristatymas – į auditorijos pasiekiamumą; tolygiai srities raidai reikalinga ir jaunųjų menininkų, ir profesionalių, savo kūrybinio kelio apogėjų pasiekusių menininkų kūryba ir kt.). Ši informacija turi būti pristatyta ir projektų teikėjams, ir juos vertinantiems ekspertams.

Eil. Nr.	Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus sudedamosios dalys	Matavimo vienetas
1.	Projekto meninė vertė, jo aktualumas, inovatyvumas, originalumas bei svarba kultūros ar meno srities raidai	<p>Projektas yra aktualus – projektas kritiškai atspindi, analizuoja, permąsto įvairius istorinius, politinius, ekonominius, socialinius, kultūrinius procesus. Taip pat daro įtaką šių sociokultūrinių kontekstų raidai, siūlo ir (ar) kuria naujas ateities vizijas bei galimybes, inicijuoja diskursus visuomenėje.</p> <p>Projektas yra originalus ir inovatyvus – tai naujos, originalios perspektyvos, kurios gali apimti projekto idėjas, turinį, kūrinio formą, jo sukūrimo būdus ar priemones, taip pat ir projekto pristatymo, viešinimo ar sklaidos būdus.</p> <p>Projektas užtikrina jau esamos profesionalios ir kokybiškos meninės kūrybos tęstinumą.</p> <p>Projektas daro įtaką kultūros ir (ar) meno srities raidai, aktyvina ją bei užtikrina veiklų ir estetinių krypčių bei meninių požiūrių įvairovę, demokratiškumą.</p>	50 balų
2.	Projekto dalyvių profesionalumas	<p>Numatyti profesionalūs dalyviai ir pagrįstos jų funkcijos projekte.</p> <p>Projekte dalyvaujantys menininkai yra savo srities profesionalai, kurių kūryba įdomi ir yra pastebėta ar įvertinta kitų šokio srities atstovų ir ekspertų.</p> <p>Dalyvių ankstesnės veiklos meninė kokybė aukšta, atliepanti meninį ir visuomeninį diskursą.</p>	30 balų
3.	Projekto sąmatos pagrįstumas, tikslingumas ir projekto vadyba	<p>Projekto sąmatoje nurodytos išlaidos yra tiesiogiai susijusios su projektu, yra būtinos įgyvendinant jo tikslus ir uždavinius, numatytas teisingas apmokėjimas už kūrybą ir (ar) atlikimą.</p> <p>Projekto vadovas ir komanda turi kompetenciją, gebančią užtikrinti profesionalų projekto įgyvendinimą.</p> <p>Numatytas aiškus veiklų įgyvendinimo planas, tikslinga bei efektyvi veiklų ir rezultatų sklaidos strategija.</p> <p>Projekto viešinimo strategija identifikuoja tikslines grupes, įvardija tinkamą informacijos sklaidos formą ir informacijos pateikimo kanalą.</p>	20 balų

Paraiškų vertinimo balai neturėtų būti skaidomi į jokių dirbtinius žingsnius ar laiptus – ekspertams turėtų būti paliekama galimybė, atsižvelgiant į projekto specifiką ir vertinimo laikotarpio kontekstą, nurodytoje balų skalėje skirti bet kurį iš skalės balų, tarkime, skalėje nuo 0 iki 10, turėtų būti paliekama galimybė vertinti ir 0, ir 1, ir 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ar 10 balų.

VII. Šokio srities projekto kokybės rodikliai

Projektų įgyvendinimo rodikliai pateikti Lietuvos kultūros tarybos rezultatų ataskaitoje. Projektų vykdytojai įpareigojami pateikti informaciją apie projekto tikslų ir uždavinių įgyvendinimą bei informaciją, susijusią su projekto kriterijais. Manome, jog ši ataskaitos dalis yra reikšmingiausia ir teikianti daugiausia informacijos apie projektų kokybę, nes projekto vykdytojai gali **pasirinkti kokybinius rodiklius, kurie yra susieti su projekto pobūdžiu ir specifika**. Sveikintina, kad projektų vykdytojai turi galimybę teikti pasiūlymus. Šios dalies informacija turi būti peržiūrima ir sisteminama, nes ji reikšminga srities plėtros stebėsenai.

Trečioje ataskaitos formos dalyje projektų vykdytojai turi pateikti kiekybinius rodiklius (statistiką), kurios rinkimo tikslai mums yra nežinomi. Ši informacija gali būti naudinga tik Lietuvos kultūros tarybos finansavimo statistikai, bet ji tik labai iš dalies atspindi srities plėtros situaciją. Šių rodiklių nėra prašoma mums žinomose kitų šalių ataskaitų formose. Tą liudija ir kai kurių šalių kultūros finansavimo fondų ataskaitų formos, kuriose neprašoma pateikinti jokių rodiklių – tiktai laisva forma aprašyti projekto įvykdymo procesą. Projekto rezultatų rodiklių lentelė neturi būti plečiama ir – pageidautina – supaprastinama atsirenkant tik iš tiesų reikalingus statistinius rodiklius. Siūlytume patikslinti lankytojų skaičiaus rodiklį, kur galima, pridėdant salės (lankytojų vietų) užpildymo procento rodiklį, nes absoliutūs lankytojų skaičiai yra nelygintini dėl skirtingų scenų dydžių ir projektų specifikos. Taip pat tas ar kitas projektas gali rinkti labai didelius žiūrovų kiekius, tačiau būti visiškai nevertingas meniniu požiūriu ar būti nereikšmingas pačios srities kontekste. Projektas gali būti labai naujoviškas ir svarbus sričiai, tačiau turėti labai mažus žiūrovų rodiklius. Kita vertus, projektas gali būti visiškai nenujoviškas, tačiau svarbus konkrečiau kūrėjo kūrybai arba jo per ilgus metus išsiugdytos auditorijos poreikiui vartoti kokybišką kultūrą tenkinti.

Atkreiptinas dėmesys, kad teikiant ataskaitą per vieną mėnesį ar dar trumpesnę laikotarpį nuo jos įgyvendinimo neįmanoma aprašyti ir pateikti visų projekto rezultatų. Per tokį laikotarpį projekto rezultatai išryškėja tik iš dalies, ypač naujų spektaklių atveju: dauguma recenzijų ir kritikų atsiliepimų pasirodo gerokai vėliau tiek dėl leidinių periodiškumo, tiek dėl to, kad dažnai spektakliai recenzuojami ne po pirmosios premjeros; dar nėra informacijos apie apdovanojimus bei kvietimus į gastroles. Šie projekto efektai gali išsitęsti net į kelerius metus.

Žiniasklaidos vertinimų skaičius arba teigiamų ir neigiamų vertinimų santykis galioja tik tuo atveju, jei būtų laikoma, kad visos žiniasklaidos priemonės yra nepriklausomos ir kompetentingos vertinti šokio sritį – tačiau taip nėra, šiais laikais žiniasklaidos ar atskirų vertintojų vertinimus taip pat galima įsitraukti į projekto sąmatą ir pirkti kaip paslaugas. Gali būti ir taip, kad siūloma veikla yra naujoviška ir svarbi kad ir komerciškai orientuoto sektoriaus ar kurio nors jo segmento vystymuisi, todėl yra iš dalies finansuotina.

Dar sunkiau iš karto po projekto pabaigos įvertinti poveikį meno srities raidai ir projekto išliekamąją vertę. Todėl manome, kad srities stebėsenai reikalingi duomenys turi būti renkami centralizuotai, ne projektų vykdytojų sąskaita. Šie duomenys turėtų būti bendrosios kultūros statistikos, apimančios ir valstybines bei savivaldybines biudžetines organizacijas, ir nevyriausybinių (NVO), ir komercinį privatų sektorius, dalis.

Taigi, universalių objektyvių rodiklių, leidžiančių vertinti meninės kūrybos procesus, nėra. Vieninteliai objektyvūs projekto vertinimo rodikliai gali būti subjektyvių aspektų visuma – kiek jo vykdymas atitiko paties projekto paraiškoje nusimatytas gaires ir planus bei kaip projektą ar veiklą vertina profesinė bendruomenė ir plačioji visuomenė. **Patį naudingiausia informacija, vertinant paslaugų kokybę, yra šokio srities specialistų atsiliepimai ir stebėseną vykdančių specialistų tiesioginis dalyvavimas stebint projektų veiklas.**

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio sudedamosios dalys	Matavimo vienetas
1.	Projekto tikslų pasiekimas ir uždavinių įgyvendinimas	Projekto tikslų įgyvendinimo įvertinimas, informacija apie projekto veiklas, stipriosios savybės, projekto poveikio vertinimas ir išliekamoji vertė, ateityje numatomų projekto veiklų sklaida šalyje, gastrolės užsienyje	Kokybinis
2.	Projekto ekonominiai duomenys	Projekto finansavimas, pajamos, išlaidos	Kiekybinis (Eur)
3.	Projekto apimty ir eiga	Įvykdytų projekto veiklų data ir vieta, veiklų ar pasirodymų skaičius ir teritorinė sklaida	Kiekybinis (sk.)/ kokybinis (apreptis)
4.	Auditorijos dydis	Žiūrovų skaičius, salės vietų užpildymo procentas (jei taikytina) ir kt.	Kiekybinis (sk./proc.)
5.	Dalyviai	Projekte dalyvavę kūrėjai, atlikėjai, rengėjai, savanoriai ir kt.	Kiekybinis (sk./proc.)
6.	Projekto vykdytojų komentarai ir pasiūlymai (pasirinktinai)	Projekto vykdytojų teikiami komentarai ir pasiūlymai (pasirinktinai)	Kokybinis

Bendra pastaba dėl srities raidos ir projektų vertinimo kriterijų bei rodiklių: būtina surengti visų sričių, o ypač – scenos menų sričių, ekspertų bendras diskusijas apie šiuos aspektus ir siekti parengti bendrus sričių raidos ir projektų vertinimo kriterijus ir rodiklius. Ekspertų patirtys, sričių plėtros šalyje fazės – labai skirtingos, siūlymų formuluotės gali smarkiai skirtis, tačiau panašaus formato kūrybinėms veikloms turėtų būti taikomi panašūs vertinimo principai. Pvz., neturėtų vienoje srityse būti vertinamas auditorijos masiškumas, o kitose – tik sukurtų kūrinių kiekis, vienoje – tik žiūrovų skaičius, nevertinant regioninio pasiekiamumo, o kitose – tik regioninė sklaida, nevertinant bendro žiūrovų skaičiaus ir t. t., ir pan.

Kultūra^τ

www.kulturostyrimai.lt